

31975L0033

20.1.1975

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 14/1

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL**tas-17 ta' Diċembru 1974****dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar il-meters ta' l-ilma kiesah**

(75/33/KEE)

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 100 tiegħu,

Artikolu 1

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾;

Din id-Direttiva għandha tapplika għall-*meters* ta' l-ilma kiesah, li huma strumenti ta' kejl ta' integrazzjoni biex jstabbilixxu b'mod kontinwu, il-volum ta' ilma (u l-ebda likwidu iehor) li jgħaddi minnhom, u li jkun fihom mekkaniżmu ta' kejl marbut ma' mekkaniżmu indikatur. L-ilma għandu jkun ikkunsidrat bħala "kiesah" meta t-temperatura tiegħu tkun bejn iż-0° u t-30°C

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽²⁾,

Artikolu 2

Billi fl-Istati Membri l-kostruzzjoni u l-metodi ta' kontroll tal-*meters* ta' l-ilma kiesah huma soġġetti għal disposizzjonijiet mandatarji li jvarjaw minn Stat Membru għal iehor, u b'konsegwenza ta' dan jostakolaw il-kummerċ fi strumenti bhal dawn; billi huwa għalhekk mehtieg li dawn id-disposizzjonijiet jiġu approssimati;

Il-*meters* ta' l-ilma kiesah li jkollhom fuqhom il-marki u s-sinjali tal-KEE huma deskritti fl-Anness għal din id-Direttiva. Dawn għandhom ikunu soġġetti għall-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE u għandhom jiġu sottomessi għal verifika inizjali tal-KEE.

Billi d-Direttiva tal-Kunsill Nru 71/316/KEE ⁽³⁾ tas-26 ta' Lulju 1971 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri li huma relatati mad-disposizzjonijiet komuni kemm għall-istrumenti ta' kejl kif ukoll għall-metodi ta' kontroll metroloġiku, kif emendata bl-Att ta' l-Adeżjoni ⁽⁴⁾, stabbiliet l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE u l-proċeduri tal-verifika inizjali tal-KEE; billi, f'konformità ma' dik id-Direttiva, għandhom jiġu stabbiliti htigiet tekniċi għad-disinn u l-funzjonament tal-*meters* ta' l-ilma kiesah; billi għandhom jiġu sodisfatti htigiet bħal dawn, u għandhom isiru l-kontrolli, u għandhom jitwaxx s-sinjali u l-marki adatti, qabel ma dawn l-istrumenti jkunu jistgħu jiġu importati, mibjugħin u użati b'mod liberu,

Artikolu 3

L-ebda Stat Membru ma jista' jirrifjuta, jipprojbixxi jew jirrestringi t-tqeghid fis-suq jew id-dhul fis-servizz ta' *meters* ta' l-ilma kiesah li jkollhom fuqhom is-simbolu ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE u l-marka tal-verifika inizjali tal-KEE, minhabba l-karatteristiċi metroloġiċi tagħhom.

⁽¹⁾ ĠU Nru C 2, tad-9. 1. 1974, p. 62.

⁽²⁾ ĠU Nru C 8, tas-16. 4. 1969, p. 6.

⁽³⁾ ĠU Nru L 202, tat-23. 2. 1970, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU Nru L 73, tas-27. 3. 1972, p. 14.

Artikolu 4

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-disposizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva fi żmien tmintax-il xahar min-notifika tagħha, u għandhom jinfurmaw minnufih lill-Kummissjoni dwar dan.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-test tad-disposizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva jiġu kkomunikati lill-Kummissjoni.

Artikolu 5

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, is-17 ta' Diċembru 1974.

Għall-Kunsill

Il-President

M. DURAFOUR

ANNEX

I. TERMINOLOĠIJA U DEFINIZZJONIJIET

1.0 Dan l-Anness japplika biss għall-*meters* ta' l-ilma kiesaħ ibbażati fuq proċess mekkaniku dirett li jinvolvi l-użu ta' kompartamenti volumetriċi b'hitan li jiċċaqalqu jew l-azzjoni tal-veloċità ta' l-ilma fuq ir-rata ta' tidwir ta' parti li tiċċaqalqu (it-turbina, l-*impeller*, eċċ...).

1.1. Ir-rata taċ-ċirkolazzjoni

Ir-rata taċ-ċirkolazzjoni hija l-volum ta' l-ilma li jgħaddi minn ġewwa l-*meter* għal kull unità ta' hin, il-volum ikun imfisser f'metri kubi jew inkella flitri, waqt li l-hin f'sigħat, f'minuti jew f'sekondi.

1.2. Il-volum fornut

Il-volum fornut huwa l-volum totali ta' ilma li jkun għadda mill-*meter* f'ċertu hin.

1.3. Ir-rata ta' ċirkolazzjoni massima (Q_{max})

Ir-rata ta' ċirkolazzjoni massima, Q_{max} , hija l-ogħla rata ta' ċirkolazzjoni li fiha l-*meter* ikun jista' jaħdem f'perjodi limitati mingħajr ma tigrilu ebda ħsara, u mingħajr ma jaqbeż l-iżbalji massimi permissibbli u l-valur massimu permissibbli għat-telf tal-pressjoni.

1.4. Ir-rata ta' ċirkolazzjoni nominali (Q_n)

Ir-rata ta' ċirkolazzjoni nominali, Q_n , hija ugwali għal nofs ir-rata ta' ċirkolazzjoni massima, Q_{max} . Din hija mfissra f'metri kubi kull siegħa u hija użata biex tindika l-*meter*.

F'rata ta' ċirkolazzjoni nominali, Q_n , l-*meter* għandu jkun kapaċi jaħdem waqt użu normali, i.e., f'kondizzjonijiet ta' thaddim kontinwu u intermittenti, mingħajr ma jaqbeż l-iżbalji massimi permissibbli.

1.5. Ir-rata ta' ċirkolazzjoni minima (Q_{min})

Ir-rata ta' ċirkolazzjoni minima, (Q_{min}), hija r-rata ta' ċirkolazzjoni li 3 '1 fuq minnha l-*meter* ma jistax jaqbeż l-iżbalji massimi permissibbli, u hija stabbilita bħala funzjoni ta' Q_n .

1.6. Il-medda tar-rata ta' ċirkolazzjoni

Il-medda tar-rata ta' ċirkolazzjoni tal-*meter* ta' l-ilma hija limitata bir-rata ta' ċirkolazzjoni massima u dik minima, Q_{max} u Q_{min} . Hija maqsuma f'żewġ partijiet, imsejhin dik ta' fuq u dik ta' isfel, bi żbalji massimi permissibbli differenti.

1.7. Ir-rata taċ-ċirkolazzjoni transizzjonali (Q_t)

Ir-rata taċ-ċirkolazzjoni transizzjonali, Q_t , hija r-rata taċ-ċirkolazzjoni li taqşam il-partijiet ta' fuq u ta' isfel tal-medda taċ-ċirkolazzjoni u r-rata li fiha l-iżbalji massimi permissibbli ma jibqax kontinwi.

1.8. L-iżball massimu permissibbli

L-iżball massimu permissibbli huwa l-limitu ta' l-iżball permess minn din id-Direttiva għall-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE u l-verifika inizjali tal-KEE ta' *meter* ta' l-ilma.

1.9. Telf ta' pressjoni

Telf ta' pressjoni tfisser it-telf li jkun ikkawżat bil-preżenza tal-meter ta' l-ilma fil-conduit.

II. KARATTERISTIĊI METROLOĠIĊI

2.1 L-izbalji massimi permissibbli

L-izball massimu permiss fil-parti ta' isfel, minn Q_{min} inkluża sa Q_t mhux inkluża, huwa ta' $\pm 5\%$.

L-izball massimu permiss fil-parti ta' fuq, minn Q_{min} inkluża sa Q_t inkluża, huwa ta' $\pm 2\%$.

2.2. Klassijiet metroloġiċi

Il-meters ta' l-ilma huma maqsumin, skond il-valuri ta' Q_{min} u Q_t iddefiniti hawn fuq, fi tliet klassijiet metroloġiċi li jidhru fit-tabella ta' hawn taht:

Klassijiet	Q_n	
	<15 m ³ /s	=15 m ³ /s
Klassi A		
Valur ta': Q_{min}	0.04 Q_n	0.08 Q_n
Valur ta': Q_t	0.10 Q_n	0.30 Q_n
Klassi B		
Valur ta': Q_{min}	0.02 Q_n	0.03 Q_n
Valur ta': Q_t	0.08 Q_n	0.20 Q_n
Klassi Ċ		
Valur ta': Q_{min}	0.01 Q_n	0.006 Q_n
Valur ta': Q_t	0.015 Q_n	0.015 Q_n

III. KARATTERISTIĊI METROLOĠIĊI

3.1 Il-Kostruzzjoni - Disposizzjonijiet Ġenerali

Il-meters għandhom ikunu mibnija b'tali mod li:

- (1) jipprovdu servizz twil u jagħtu garanzija kontra l-frodi,
- (2) jikkonformaw mad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva, taht kondizzjonijiet ta' użu normali.

Meta l-meters ikunu soġġetti għal xi ċirkolazzjonijiet li jerggħu lura b'mod aċċidentali, dawn għandhom ikunu kapaċi jilqgħu għaliha mingħajr l-ebda deterjorazzjoni jew bdil fil-karatteristiċi metroloġiċi tagħhom, waqt li fl-istess hin għandhom jirreġistraw din iċ-ċirkolazzjoni li terġa' lura..

3.2. Il-materjali

Il-meter ta' l-ilma għandu jkun magħmul minn materjal ta' saħħa u ta' stabbiltà adegwati għall-ghan li għalih għandu jintuża l-meter ta' l-ilma. Dan għandu jkun mibni minn ġewwa minn materjali li jkunu jifilhu għall-korruzzjoni interna u esterna normali u jekk ikun possibbli għandu jkun protett minn xi trattament tal-wiċċ adatt. Il-varjazzjonijiet fit-temperatura ta' l-ilma fi hdan il-medda tat-temperatura tat-thaddim ma għandhomx jaffettwaw b'mod negattiv il-materjali użati fil-kostruzzjoni tal-meters ta' l-ilma.

3.3. Is-sahha - rezistenza għall-pressjoni

Meter għandu jkun kapaci jiflaħ b'mod kostanti - minghajr difetti fit-tħaddim, telf, tnixxija minn gol-hitan jew deformazzjonijiet permanenti - għall-pressjoni kontinwa ta' l-ilma li għaliha jkun ġie mfassal, imsejha l-pressjoni massima tat-tħaddim. Il-valur minimu għal din il-pressjoni huwa ta' 10 bars.

3.4. Telf ta' pressjoni

It-telf tal-pressjoni minn ġewwa l-*meter* ta' l-ilma jiġi stabbilit permezz ta' testijiet ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE, u dan ma għandux ikun aktar minn 0.25 bars fir-rata ta' ċirkolazzjoni nominali u mhux aktar minn 1 bar fir-rata ta' ċirkolazzjoni massima.

Fuq il-bażi tar-rizultati tat-testijiet il-*meters* huma maqsumin f'wiehed minn erba' gruppi b'dawn il-valuri massimi li ġejjin għat-telf fil-pressjoni: 1, 0.6, 0.3 u 0.1 bars. Il-valur rilevanti għandu jkun indikat fiċ-ċertifikat ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE.

3.5. Mekkaniżmi indikaturi

L-indikatur għandu jippermetti, permezz ta' tqegħid sempliċi wiehed hdejn l-iehor ta' l-elementi kostitwenti varji tiegħu, il-qari tal-volum ta' l-ilma mkejjejl b'mod li wiehed ikun jista' jorbot fuqu, sempliċi u li ma joffri l-ebda ambigwiżà, imfisser f'termini ta' metri kubi. Il-volum jingħata jew permezz:

- (a) tal-pożizzjoni tal-werrej (jew aktar minn wiehed) fuq skali f'forma ta' ċirku;
- (b) tal-qari ta' sensiela ta' ċifri konsekuttivi li jkunu f'linja waħda f'apertura waħda jew aktar;
- (ċ) ta' kombinazzjoni ta' dawn iż-żewġ sistemi.

Il-metru kubu u l-multipli tiegħu huma indikati bl-iswed, waqt li s-sotto-multipli tal-metru kubu huma indikati bl-ahmar.

L-għoli attwali jew apparenti taċ-ċifri ma jistax ikun anqas minn 4 mm.

Fuq indikaturi diġitali (tipi (b) u (ċ)) it-tħarrik viżibbli taċ-ċifri kollha għandu jkun 'il fuq fil-valur. L-avvanzament ta' kwalunkwe unità diġitali għandu jkun komplet waqt li ċ-ċifra ta' l-inqas valur li jkun imiss tiddekrivi l-ahhar deċimu tal-kors tiegħu; ir-roller li juri ċ-ċifri ta' l-inqas valur jista' jimxi b'mod kontinwu fil-każ tat-tip (ċ). In-numru sħiħ ta' metri kubi għandu jkun indikat b'mod ċar.

L-indikaturi li jkollhom werreġja (tipi (a) u (ċ)) għandhom iduru f'direzzjoni skond l-arloġġ. Il-valur f'metri kubi għal kull diviżjoni ta' skala għandu jkun imfisser bhala 10ⁿ, fejn n huwa n-numru sħiħ pożittiv jew negattiv jew inkella żero, li b'hekk jistabbilixxi sistema ta' għaxriet konsekuttivi. Dawn li ġejjin għandhom jintwerew hdejn kull parti ta' l-iskala: × 1000 — × 100 — × 10 — × 1 — × 0.1 — × 0.01 — × 0.001.

Fiz-żewġ każijiet (indikaturi diġitali jew tat-tip *dial*):

- is-simbolu ta' l-unità m³ għandu jidher jew fuq id-*dial* jew viċin hafna ta' l-indikazzjoni diġitali;
- l-element gradwat viżibbli li l-aktar li jimxi mghaġġel, l-element tal-kontroll, li l-intervall ta' l-iskala tiegħu huwa magħruf bhala "l-intervall ta' l-iskala tal-verifika", għandu jibqa' għaddej b'mod kontinwu. Dan l-element tal-kontroll jista' jkun wiehed permanenti jew inkella wiehed li jiġi ffitjat b'mod temporanju billi jiġu miżjuda xi partijiet li jkunu jistgħu jinqalghu. Dawn il-partijiet ma għandhomx ikollhom xi influwenza sinifikanti fuq il-karatteristiċi metroloġiċi tal-*meter*.

It-tul ta' l-intervall ta' l-iskala tal-verifika ma għandux ikun anqas minn 1mm u mhux aktar minn 5mm. L-iskala għandha tikkonsisti fi:

- jew flinji ta' l-istess hxuna li ma jkunux aktar minn kwart tad-distanza bejn il-fusijiet taż-żewġ linji konsekuttivi u li jvarjaw biss fit-tul;
- jew inkella faxex kontrastanti ta' wisa' kostanti li jkunu daqs it-tul tad-diviżjoni ta' l-iskala.

Iżda, għal perjodu ta' sitt snin u nofs min-notifika ta' din id-Direttiva:

- (a) il-moviment 'l isfel taċ-ċifri għandu jkun permess; dan il-moviment għandu jiġi indikat bi vlegġa,
- (b) it-tul tad-diviżjoni ta' l-iskala jista' jkun ta' 0.8mm.

3.6. In-numri taċ-ċifri fid-diviżjoni ta' l-iskala tal-verifika u l-valuri tagħhom

Għandu jkun possibbli għall-mekkanizmu indikatur li jirreġistra volum, espress f'termini ta' metri kubi, li jkun jikkorrispondi għal ta' lanqas għal thaddim ta' 1 999 siegħa bir-rata taċ-ċirkolazzjoni nominali, mingħajr ma jmur lura għaċ-ċifra żero.

Id-daqs tad-diviżjoni ta' l-iskala tal-verifika għandu jkun ibbażat fuq il-formula $1 \times 10_n$ jew $2 \times 10_n$ jew $5 \times 10_n$. Matul il-verifika, dan għandu jkun żgħir biżżejjed biex jiżgura ineżattezza ta' kejl ta' mhux aktar minn 0.5% (waqt li thalli spazju għal xi żball ta' qari possibbli ta' mhux aktar minn nofs it-tul ta' l-iżgħar diviżjoni ta' l-iskala) u żgħir biżżejjed biex fir-rata ta' ċirkolazzjoni minima it-test ma jiehux aktar minn siegħa u nofs.

Iżda, għal perjodu ta' sitt snin u nofs min-notifika ta' din id-Direttiva, għandu jkun awtorizzat perjodu massimu ta' seba' sghat.

Mekkanizmu supplimentari (stilla, diska b'marka ta' referenza, eċċ.) jista' jidded biex juri l-moviment tal-mekkanizmu ta' kejl qabel ma dan isir viżibbli b'mod ċar fuq l-indikatur.

3.7. Mekkanizmu ta' aġġustament

Jista' jitwählal mekkanizmu ta' aġġustament mal-meters li bih ikun possibbli li tiġi mibdula r-rabta bejn il-volum indikat u l-volum li jkun għadda fil-fatt. Dan il-mekkanizmu huwa obligatorju għall-meters li jagħmlu użu mill-azzjoni tal-veloċità ta' l-ilma fuq id-dawrien ta' parti li tiċċaqlaq.

3.8. Mekkanizmu aċċelleratur

L-użu ta' mekkanizmu aċċelleratur għaž-żieda fil-veloċità tal-meter taht il-Qmin huwa projbit.

IV. MARKI U ISKRIZZJONIJIET

4.1. Iskrizzjonijiet ta' identifikazzjoni

Huwa obligatorju għall-meters kollha li jkollhom, b'mod li jinqara u li ma jithassarx, jew separatament jew miġbura flimkien fuq il-kaxxa tal-meter, fuq il-kwadrant ta' l-indikatur, jew il-plakka ta' indikazzjoni, l-informazzjoni li ġeja:

- (a) l-isem jew l-isem tan-negozju tad-ditta tal-manifattur jew it-trade mark tiegħu;
- (b) il-klassi metroloġika u r-rata taċ-ċirkolazzjoni nominali Q_n f'metri kubi kull siegħa;
- (c) is-sena tal-manifattura, in-numru tas-serje individwali;
- (d) vlegġa jew tnejn li juru d-direzzjoni taċ-ċirkolazzjoni;
- (e) is-simbolu ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE;

- (f) il-pressjoni massima tat-thaddim *f'bars* jekk din tkun tista' taqbez 1-10 bars;
- (g) l-ittra "V" jew "H" jekk il-meter ikun jista' jahdem sew biss jew fil-pożizzjoni vertikali (V) jew inkella f'dik orizzontali (H).

4.2. Lok tal-marki tal-verifika

Ghandu jkun hemm spazju fuq parti essenzjali għall-marki tal-verifika tal-KEE (normalment il-kaxxa tal-meter), li huwa vizibbli minghajr żarmar.

4.3. Is-sigill

Il-meters ta' l-ilma għandu jkollhom mekkanizmi ta' protezzjoni li jkunu jistgħu jiġu ssiġillati b'tali mod li wara l-issigilar, kemm qabel kif ukoll wara li l-meter ta' l-ilma jkun ġie installat kif suppost, ma jkun hemm l-ebda possibbiltà li l-meter ta' l-ilma jew il-mekkanizmu ta' aġġustament tiegħu jiżżarmaw jew isirulhom xi tibdilet minghajr ma ssir hsara fil-mekkanizmi ta' protezzjoni.

V. L-APPROVAZZJONI TAD-DISINN TAL-KEE

5.1. Il-proċedura

Il-proċedura ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE għandha ssir f'konformità mad-Direttiva Nru 71/316/KEE.

5.2. It-testijiet tad-disinn

Meta jkun ġie aċċertat mill-*file* ta' l-applikazzjoni li d-disinn jikkonforma mad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva, għandhom isiru testijiet tal-laboratorju fuq numru ta' strumenti taht il-kondizzjonijiet li ġejjin:

5.2.1. Numru ta' meters li għandhom jiġu ttestjati

In-numru ta' meters li għandhom jiġu sottomessi mill-manifattur huwa kif muri fit-tabella li ġejja:

Ir-rata ta' ċirkolazzjoni nominali, Q_n , m ³ /h	Numru ta' meters
Sa 5 dan inkluż	10
aktar minn 5 u sa 50 dan inkluż	6
aktar minn 50 u sa 1000 dan inkluż	2
Aktar minn 1000	1

5.2.2. Il-pressjoni

Għat-testijiet metroloġiċi (punt 5.2.4), il-pressjoni li jkun hemm fl-izbokk tal-meter għandha tkun għolja biżżejjed sabiex tipprevjeni li jkun hemm formazzjoni ta' hofo.

5.2.3. It-tagħmir tat-test

B'mod ġenerali l-meters għandhom jiġu ttestjati individwalment, u f'kull każ, b'tali mod li juru l-karatteristiċi individwali ta' kull wiehed minnhom.

Is-servizz metroloġiku ta' l-Istat Membru għandu jiehu l-miżuri meħtieġa biex ikun żgurat li l-ineżattezza relattiva massima fil-kejl tal-volum ta' ilma fornut ma jkunx ta' aktar minn 0.2%, inklużi l-kawżi varji ta' żball fl-istallazzjoni.

L-ineżattezza massima permissibbli hija ta' 5% fil-każ tal-kejl ta' pressjoni u 2.5% fil-każ tal-kejl ta' telf ta' pressjoni.

Matul kull test, il-varjazzjoni relattiva fir-rati ta' ċirkolazzjoni ma għandhiex tkun aktar minn 2.5% bejn il- Q_{\min} u l- Q_t u 5% bejn il- Q_t u l- Q_{\max} .

It-tagħmir għandu jiġi approvat mis-servizz metroloġiku ta' l-Istat Membru konċernat isiru fejn isiru dawn it-testijiet.

5.2.4. Il-proċedura tat-test

It-testijiet jinkludu l-ħidmiet li ġejjin, li jsiru fl-ordni kif ġej:

- (1) it-test tar-reżistenza għall-pressjoni
- (2) l-istabbiliment tal-kurvi ta' l-iżball fuq il-bażi tar-rata taċ-ċirkolazzjoni billi jiġi aċċertat l-effett tal-pressjoni u jiġu kkunsidrati l-kondizzjonijiet ta' l-istallazzjoni normali għal dan it-tip ta' *meter* (sezzjonijiet dritti ta' pajpijiet li jharsu 'l fuq u 'l isfel mill-*meter*, limitazzjonijiet, ostakli, eċċ.) kif stipulati mill-manifattur;
- (3) l-istabbiliment tat-telf ta' pressjoni;
- (4) test tar-reżistenza aċċelerat

It-test tar-reżistenza għall-pressjoni huwa magħmul minn żewġ partijiet:

- (a) kull *meter* għandu jkun kapaċi jiflah, minghajr ma jkun hemm l-ebda telf jew tnixxija minn ġol-ħitan tiegħu, pressjoni ta' 16-il *bar* jew 1.6 drabi tal-pressjoni massima tat-thaddim, applikata għal perjodu ta' 15-il minuta (ara l-punt 4.1 (f));
- (b) kull *meter* għandu jkun kapaċi jiflah, minghajr ma jkun hemm l-ebda ħsara jew sadd, għal pressjoni ta' 20 *bar* jew id-doppju tal-pressjoni massima tat-thaddim, applikata għal perjodu ta' minuta (ara l-punt 4.1 (f));

Ir-riżultati tat-testijiet (2) u (3) għandhom jagħtu numru suffiċjenti ta' punti biex il-kurvi jkunu jistgħu jiġu mmarkati eżatt tul il-medda kollha.

It-test tar-reżistenza aċċelerat għandu jsir kif ġej:

Rata taċ-ċirkolazzjoni nominali Q_n $f m^3/s$	Ir-rata taċ-ċirkolazzjoni tat-test	It-tip ta' test	Numru ta' interruzzjoni	Il-perjodu tal-pawsi (sek.)	Il-perjodu tat-thaddim skond ir-rata taċ-ċirkolazzjoni tat-test	Il-perjodu ta' kemm idum biex jibda u jnaqqas mill-attività (sek.)
$Q_n \leq 10$	Q_n	Mhux kontinwu	100 000	15	15 sekonda	0.15 (Q_n) b'minimu ta' sekonda ⁽¹⁾
	$2 Q_n$	kontinwu			100 siegħa	
$Q_n > 10$	Q_n	kontinwu			800 siegħa	
	$2 Q_n$	kontinwu			200 siegħa	

⁽¹⁾ (Q_n) huwa numru ugwali għall-valur ta' Q_n espress f'termini ta' $m^3/siegħa$

Qabel l-ewwel test u wara kull sensiela ta' testijiet għandhom jiġu stabbiliti l-iżbalji tal-kejl, bħala hteġġa minima, f'dawn ir-rati ta' ċirkolazzjoni li ġejjin:

$$Q_{\min}, Q_r, 0.3 Q_n, 0.5 Q_n, 1 Q_n, 2 Q_n$$

F'kull test, il-volum ta' l-ilma li jkun għadda minn ġol-*meter* għandu jkun suffiċjenti biex idawwar il-verrej jew ir-roller fuq l-iskala tal-verifika f'dawra shiħa jew aktar u biex jelimina l-effetti ta' distorsjoni ċiklika.

5.2.5. Il-kondizzjonijiet ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE

Meter ta' l-ilma jiġi approvat jekk jissodisfa l-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) jikkonforma mad-disposizzjonijiet amministrattivi, tekniċi u metroloġiċi ta' din id-Direttiva u l-Anness tagħha;
- (b) it-testijiet 1, 2 u 3 taht il-punt 5.2.4 ikunu juru li dan jikkonforma mal-Partijiet II u III ta' dan l-Anness fir-rigward tal-karatteristiċi metroloġiċi u teknoloġiċi;
- (c) wara kull test tar-reżistenza aċċelerat:
 1. ma tkun giet osservata l-ebda varjazzjoni f'relazzjoni mal-kurva tal-bidu ikbar minn 1.5% bejn il- Q_t u l- Q_{max} jew akbar minn 3% bejn il- Q_{min} u l- Q_t ;
 2. l-iżball massimu tal-meter bejn il- Q_{min} u l- Q_t ikun ta' $\pm 6\%$ u bejn il- Q_t u l- Q_{max} ta' $\pm 2.5\%$.

VI VERIFIKA INIZJALI TAL-KEE

Din għandha ssir f'post approvat mis-servizz metroloġiku ta' l-Istat Membru. It-tqassim tal-bini u t-tagħmir tat-test għandhom ikunu tali li l-verifika tkun tista' ssir taht kondizzjonijiet żguri u ta' min jorbot fuqhom, u bla hela ta' hin għall-persuna responsabbli mill-kontroll. Għandu jkun hemm konformità mad-disposizzjonijiet tal-punt 5.2.3, iżda l-meters jistgħu jiġu ttestjati, jekk ikun mixtieq hekk, f'sensjela. Jekk jintuza dan il-metodu, il-pessjoni tal-hruġ mill-meters kollha għandha tkun suffiċjenti biex tipprevjeni xi formazzjoni ta' hofoor; jistgħu jkunu mehtieġa xi miżuri speċjali biex jipprevjenu interferenza bejn l-meters.

L-installazzjoni shiha tista' tinkludi mekkaniżmi awtomatiċi, *by-pass valves*, *restrictors* taċ-ċirkolazzjoni, eċċ., sakemm kull ċirkwit ta' test bejn il-meters li għandhom jiġu vverifikati u t-tankijiet tal-kontroll ikunu ddefiniti b'mod ċar u li jkun possibbli li jiġi vverifikat f'kull hin l-assorbiment tal-pessjoni interna tiegħu.

Tista' tintuza kwalunkwe sistema ta' provvista ta' l-ilma, iżda jekk ikunu mhaddma diversi ċirkwiti ta' test b'mod parallel, ma għandu jkun hemm l-ebda interferenza li ma tkunx kompatibbli mad-disposizzjonijiet tal-punt 5.2.3.

Jekk tank tal-kontroll huwa maqsum f'diversi kumpartamenti, il-hitan diviżorji għandhom ikunu riġidi biżżejjed li jiżguraw li l-volum tal-kumpartament ma jkunx ivarja b'aktar minn 0.2% skond jekk il-kumpartamenti li jmissu ma' xulxin ikunux mimlija jew vojta.

Il-verifika tinkludi test ta' preċiżjoni ta' minn lanqas tliet rati ta' ċirkolazzjoni:

- (a) bejn $0.9 Q_{max}$ u Q_{max} ;
- (b) bejn Q_t u $1.1 Q_t$;
- (c) bejn Q_{min} u $1.1 Q_{min}$.

L-ewwel wiehed minn dawn it-testijiet jinvolvi li jkun stabbilit it-telf ta' pressjoni, li għandha tkun anqas mill-valur indikat fiċ-ċertifikat ta' l-approvazzjoni tad-disinn tal-KEE.

L-iżbalji massimi permissibbli huma murija fil-punt 2.1.

F'kull test, il-volum ta' l-ilma li jkun għadda minn *gol-meter* għandu jkun suffiċjenti biex idawwar il-werrej jew ir-roller fuq l-iskala tal-verifika f'dawra shiha jew aktar u li jelimina l-effetti ta' distorsjoni ċiklika.

Jekk l-iżbalji kollha jkunu jinsabu f'direzzjoni waħda, il-meter ta' l-ilma għandu jiġi aġġustat sabiex mhux l-iżbalji kollha jkunu aktar minn nofs l-iżball massimu permissibbli.